

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор

прот. Олександр Трофимлюк

«28» грудня 2020 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про академічну доброчесність у Київській православної
богословській академії

Ухвалено вченою радою
Київської православної
богословської академії
24 грудня 2020 р.
(протокол № 3)

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про академічну доброчесність Київської православної богословської академії (далі – Положення) визначає етичні принципи та визначені законом правила, якими мають керуватися всі учасники спільноти Академії, які здійснюють навчальну, виховну, наукову, організаційну діяльність в Київській православній богословській академії (далі – Академія): здобувачі освіти всіх рівнів, науково-педагогічні, наукові працівники та співробітники Академії під час навчання, викладання, провадження наукової діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та наукових досягнень.

1.2. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та наукових досягнень (відповідно до ст. 42 Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 року в редакції від 24.06.2020 року).

1.3. Це Положення розроблене на основі Конституції України, Законів України «Про освіту» (від 05.09.2017 року в редакції від 24.06.2020 року), «Про вищу освіту» (від 01.07.2014 року в редакції від 24.07.2020 року, «Про повну загальну середню освіту» (від 16.01.2020 року в редакції від 01.08.2020 року), «Про авторське право та суміжні права» (від 23.12.1993 року в редакції від 04.11.2018 року), «Про наукову і науково-технічну діяльність» (від 26.11.2015 року в редакції від 03.07.2020 року 2015), з урахуванням положень Статуту Академії, Колективного договору, Правил внутрішнього трудового розпорядку Академії, норм інших нормативно-правових документів, загальнолюдських, професійних і моральних принципів, загальновизнаних етичних принципів щодо відповідальності за свої поведінку та вчинки.

1.4. Положення має на меті підтримку в Академії сприятливого соціально-психологічного клімату, формування толерантності та високих моральних стандартів професійної діяльності.

1.5. Академічна доброчесність визнається засадничим принципом здійснення освітньої, наукової, інноваційної діяльності в Академії, однією з основоположних засад корпоративної етики та необхідним елементом освітнього процесу. Вона заснована на принципах взаємної відповідальності, чесності у навчанні й викладанні, справедливості в оцінюванні навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, самоповаги та збереження людської гідності, колегіальності й прозорості, гуманності, довіри, взаємоповаги, дотримання етичних принципів і визначених законом правил у навчанні, викладанні, науковій діяльності для утворення довіри до результатів навчання та/або наукових досягнень.

II. ОBOB'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В АКАДЕМІЇ

2.1. Здобувачі освіти зобов'язані:

- виконувати вимоги освітньо-професійної, освітньо-наукової програм, дотримуючись принципів академічної доброчесності, та досягти результатів навчання, передбачених стандартом освіти для відповідного рівня освіти;
- поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм;
- відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля;
- дотримуватися установчих документів, правил внутрішнього розпорядку Академії, а також умов договору про надання освітніх послуг;
- дотримуватися правил ділової етики в професійному та офіційному спілкуванні.

2.2. Науково-педагогічні та наукові працівники зобов'язані:

- постійно підвищувати свій професійний і загальнокультурний рівні та педагогічну майстерність;
- виконувати освітню програму для досягнення здобувачами вищої богословської освіти передбачених нею результатів навчання;
- сприяти розвитку здібностей здобувачів вищої богословської освіти, формуванню навичок здорового способу життя, дбати про їхнє фізичне і психічне здоров'я;
- дотримуватися академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами вищої богословської освіти в освітньому процесі та науковій діяльності;
- дотримуватися педагогічної етики;
- поважати гідність, права, свободи і законні інтереси всіх учасників освітнього процесу;
- настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;
- формувати у здобувачів освіти усвідомлення необхідності додержуватися Конституції та законів України, захищати суверенітет і територіальну цілісність України;
- виховувати у здобувачів вищої богословської освіти повагу до державної мови та державних символів України, національних, історичних, культурних цінностей України, дбайливе ставлення до історико-культурного надбання України та навколишнього природного середовища;
- формувати у здобувачів вищої богословської освіти прагнення до взаєморозуміння, миру, злагоди між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами;
- захищати здобувачів вищої богословської освіти під час освітнього процесу від будь-яких форм фізичного та психічного насильства, приниження честі та гідності, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача вищої богословської освіти, запобігати

вживанню ними та іншими особами на території закладів освіти алкогольних напоїв, наркотичних засобів, іншим шкідливим звичкам;
– додержуватися установчих документів та Правил внутрішнього розпорядку Академії, виконувати свої посадові обов'язки.

ІІІ. ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ УЧАСНИКАМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В АКАДЕМІЇ

3.1. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої богословської освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації (ч. 3. ст. 42 Закону України «Про освіту» (від 05.09.2017 року в редакції від 24.06.2020 року).

3.2. Елементами системи якості освіти в Академії, спрямованими на утвердження академічної доброчесності, є:

- дотримання норм законодавства України;
- формування й підтримка позитивного іміджу Академії, утвердження і продовження його кращих традицій;
- дотримання етичних норм спілкування всіх учасників освітнього процесу на принципах демократизму, толерантності, взаємоповаги;
- запобігання корупції, неправомірній вигоді;

- дотримання норм законодавства щодо захисту авторських прав;
- надання якісних освітніх послуг, заснованих на досягненнях науки і спрямованих на практичне застосування;
- надання достовірної інформації про методики й результати досліджень, джерела використаної інформації та власну науково-педагогічну, наукову, творчу діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності учасниками освітнього процесу;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

IV. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

4.1. Порухненнями академічної доброчесності вважається:

- «академічний плагіат» – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- фабрикація – вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

- обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;
- хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;
- необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти»;
- надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та процедурами проходження такого оцінювання;
- вплив у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання (ч. 4 ст. 42 Закону України «Про освіту» (від 05.09.2017 року в редакції від 24.06.2020 року).

4.2. Перевірка на плагіат здійснюється щодо магістерських робіт.

4.3. За порушення академічної доброчесності науково-педагогічні працівники Академії можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання;
- позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання;
- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

4.3. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, екзамен, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньо-професійної, освітньо-наукової програми;
- відрахування зі складу здобувачів вищої освіти Академії;

4.4. Факт виявлення порушення академічної доброчесності розглядається Комісією з академічної доброчесності Академії, за результатами роботи якої виноситься відповідне рішення.

4.5. За кожне порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу можуть бути притягнені до одного виду відповідальності.

4.6. При застосуванні покарання за вчинене порушення академічної доброчесності береться до уваги:

- визнання порушником провини, усвідомлення неприпустимості подібних дій у майбутньому;
- факт першого порушення чи систематичність вчинення неприпустимих дій;
- завдана міра шкоди діловій репутації Академії внаслідок порушення академічної доброчесності;
- ступінь впливу порушення на якість надання освітніх послуг Академії та на результати оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти.

4.7. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;

- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

4.8. Відповідальним за дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти при виконанні поточного та підсумкового контролів, атестації та ін. є викладач (екзаменатор, екзаменаційна).

4.9. Відповідальність за дотримання академічної доброчесності при написанні курсових і кваліфікаційних робіт несе науковий керівник, який здійснює перевірку на плагіат в т.ч. й з допомогою технічних засобів Академії.

4.11. У випадку виявлення порушень академічної доброчесності в курсових або кваліфікаційних роботах, вони повертаються здобувачу освіти на доопрацювання.

4.12. Процедура розгляду факту порушення академічної доброчесності передбачає:

- отримання інформації завідувачем кафедри Академії щодо факту порушення академічної доброчесності;
- проведення внутрішньої перевірки;
- розгляд справи Комісією з академічної доброчесності Академії.

4.14. Особа, щодо якої виникає підозра в порушенні академічної доброчесності має право:

- знайомитись з матеріалами, що розглядаються Комісією з академічної доброчесності Академії;
- надавати письмові пояснення щодо справи за власним бажанням або на запит Комісії з академічної доброчесності Академії;
- відмовитись від пояснень, про що буде складено акт;
- бути присутньою на засіданні Комісії з академічної доброчесності під час розгляду справи;

- ознайомитися з рішенням Комісії з академічної доброчесності.

4.15. У разі незгоди з рішенням Комісії, особа має право подати апеляцію на ім'я ректора Академії не пізніше, ніж в 3-х денний термін після оголошення рішення Комісії. Апеляційна комісія створюється відповідно до наказу ректора Академії, до якої входять незацікавлені особи – працівники Академії. Апеляція розглядається не пізніше, ніж 5 робочих днів після письмового звернення особи. Висновки Апеляційної комісії оформлюються відповідним протоколом і подаються на розгляд ректорові Академії.

V. МЕХАНІЗМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ НОРМ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Положення реалізуються в процесі освітньої діяльності, через розвиток системи позанавчальної роботи, формування атмосфери співпраці, співтворчості, взаємоповаги та взаєморозуміння.

5.2. Учасники освітнього процесу повинні усвідомлювати відповідальність за створення позитивного психологічного клімату в колективі й необхідність підтримки сприятливого освітнього середовища, зобов'язані знати та дотримуватися норм Положення, нести відповідальність перед академічною спільнотою за свою діяльність і поведінку.

5.3. Упровадження Положення здійснюється через:

- визнання його принципів усією академічною спільнотою, їхнє дотримання та виконання;
- підписання здобувачами освіти Декларації про академічну доброчесність;
- створення інформаційної бази для популяризації принципів академічної доброчесності серед всіх учасників освітнього процесу;

- інформаційно-консультативний супровід педагогічних, науково-педагогічних працівників і здобувачів освіти шляхом організації круглих столів, розгляд питань академічної доброчесності на засіданнях кафедр;
- пропаганду, поширення та підкріплення задекларованих принципів власним прикладом кожного члена колективу;
- систематичне анкетування учасників освітнього процесу щодо якості надання отримання освітніх послуг, запобігання корупції та будь-яких проявів порушення академічної доброчесності;
- визнання персональної відповідальності учасників освітнього процесу за порушення норм Положення;
- обов'язкову перевірку на антиплагіатних програмах наукової, навчальної продукції, рекомендованої до друку Вченою радою Академії, та інших матеріалів;

VI. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Положення схвалено Вченою радою та затверджується ректором Академії.

6.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться за поданням Вченої ради Академії та органами студентського самоврядування Академії.

6.3. Принципи і правила академічної доброчесності є обов'язковими до виконання всіма членами спільноти Академії.

6.4. Зміни та доповнення до Положення вносяться у встановленому порядку.